

Sortförsök i vårvete

Försöksledare Arne Ljungars, Hushållningssällskapet, Kristianstad
E-post: arne.ljungars@hushallningssallskapet.se

Under hösten 2010 har 3 sortförsök i vårvete, L7-301 skördats. Försöken var placerade hos Bröderna Jönsson, Eskiltorps Gård, Vittskövle, Nils Lundberg, Tingarödsboställe, Skivarp och hos Lars-Åke Bengtsson, Gamlegård Uppåkra, Staffanstorp. Resultaten från de enskilda försöken finns redovisade på Skåneförsökens hemsida. I tabell 1 kan man studera medeltalen från de olika åren samt femårsmedeltal från 2006-2010. I tabell 2 finns medeltal från svampbehandlade respektive obehandlade led medan tabell 3 redovisar hur sorterna klarar sig i de skånska odlingsområdena, nu bara i Söderslättområdet och i Kristianstadsområdet. Tabellerna 4 och 5 visar sorternas egenskaper jämfört med mätaren Vinjett. Alla egenskaper är medeltal över 5 år,

i tabell 4 från de svampbehandlade leden medan svampgraderingarna i tabell 5 är hämtade från de obehandlade leden. Säkerheten i egenskapsskillnader ökar med antalet år som sorterna varit med i försöken. Sorter med högre och mycket högre skörd än de vanligen odlade sorterna i Skåne kommer att missgynnas i kvalitetsegenskaperna proteinhalt och volymvikt medan stråstyrkan egentligen blir för bra om man tänker sig en något högre kvävegiva. I år har vi inte haft några graderbara svampsjukdomar i sortförsöken i vårvete.

2010 har sorten Quarna provats med två utsädesmängder, dels den normala 525 grobara kärnor/m² och dels 700.

Tabell 1. Kärnskörd av vårvete i Skåne. Medeltal av riks- och länsförsök

Sort	2006 - 2010			2006		2007		2008		2009		2010		
	Skörd ton/ha	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Skörd ton/ha	Rel tal	Ant. förs
Vinjettskörden, ton/ha				6,33		7,04		7,10		7,98				
SW Vinjett	7,18	100	15	100	3	100	3	100	3	100	3	7,43	100	3
DSP Quarna SSd	6,57	91	15	93	3	88	3	94	3	89	3	6,93	93	3
IGP Triso SSd	7,00	98	15	97	3	92	3	102	3	95	3	7,55	102	3
SW Diskett	7,52	105	10			104	2	107	2	100	3	8,00	108	3
SW 45544 Sonett	7,70	107	6					108	2	1		8,01	108	3
LP Zircon SW	7,66	107	9					107	3	102	3	8,32	112	3
LP Granary SW	8,22	115	6							109	3	8,75	118	3
SW 51047												7,72	104	2
LW 01Z542-13 SSd												8,62	116	2
KWS Aurum SW												8,08	109	3
CHD 930/04 Kandela												8,53	115	3
KWS Scirocco SSd												7,63	103	3
Quarna 700 grbl k/m ²												6,99	94	3
Quarna 525 grb k/m ²												6,93	93	3
-X- CV% REP	7,41	4,6	15	1,7	3	5,9	3	5,4	3	5,0	3	7,89	3,8	3
LSD PROB F1	0,33	.0001		.0193		.0931		.1172		.0111		0,53	.0001	

Relativtal anges ej för ett försök. För två försök är jämförelsen ganska osäker.

Vårvete provades i år med den normala utsädesmängden 525 grobara kärnor/m² och med 700 grobara kärnor/m².

Tabell 2. Jämförelse mellan värvetesorter. Svampbehandlade och obehandlade

Sort	Behandlingseffekt 2010				Behandlingseffekt 2006 - 2010							
	Obehandlat		Ant. försök	Mer sk. f. beh. ton/ha	Behandlat		Obehandlat		Mer sk. f. beh. ton/ha	Behandlat		
	Skörd ton/ha	Rel. tal			Skörd ton/ha	Rel. tal	Skörd ton/ha	Rel. tal		Skörd ton/ha	Rel. tal	
SW Vinjett	6,98	100	3	0,9	7,88	100	6,75	100	15	0,9	7,61	100
DSP Quarna SSd	6,62	95	3	0,6	7,24	92	6,21	92	15	0,7	6,92	91
IGP Triso SSd	7,22	103	3	0,7	7,89	100	6,52	97	15	1,0	7,49	98
SW Diskett	7,57	108	3	0,9	8,43	107	7,08	105	10	0,9	7,96	105
SW 45544 Sonett	7,78	111	3	0,5	8,24	105	7,33	109	6	0,7	8,07	106
LP Zircon SW	7,91	113	3	0,8	8,73	111	7,15	106	9	1,0	8,17	107
LP Granary SW	8,49	122	3	0,5	9,01	114	7,90	117	6	0,7	8,56	112
SW 51047	7,67	110	2	0,1	7,78	99						
LW 01Z542-13 SSd	8,84	127	2	-0,4	8,39	106						
KWS Aurum SW	7,72	111	3	0,7	8,43	107						
CHD 930/04 Kandela	8,32	119	3	0,4	8,74	111						
KWS Scirocco SSd	7,32	105	3	0,6	7,95	101						
Quarna 700 grbl k/m2	6,68	96	3	0,6	7,30	93						
Quarna 525 grb k/m2	6,62	95	3	0,6	7,24	92						
-X- CV% REP	7,62	4,4	3		8,16	4,5	6,99	5,7	15		7,83	4,7
LSDPROBF1	0,59	.0001			0,65	.0001	0,38	.0001			0,35	.0001

Relativtal anges ej för ett försök. För två försök är jämförelsen ganska osäker.

Svampbehandling: 2006 - 2009: St 31, 0,5 I Tilt Top + St 47-49, 0,25 I Comet + 0,6 I Proline.

2010: St 31, 0,25 Flexity + 0,25 Tilt Top + St 47-49, 0,6 Proline + 0,25 Comet.

Tabell 3. Värvete. Områdesvis indelning 2006 - 2010. Kärnskörd och rel. tal

Sort	Område 1 A			Område 4 B		
	Skörd ton/ha	Rel. tal	Ant. försök	Skörd ton/ha	Rel. tal	Ant. försök
SW Vinjett	6,34	100	10	8,05	100	5
DSP Quarna SSd	5,77	91	10	7,37	92	5
IGP Triso SSd	6,13	97	10	7,94	99	5
SW Diskett	6,63	105	6	8,43	105	4
SW 45544 Sonett	6,54	103	3	8,76	109	3
LP Zircon SW	7,14	113	6	7,88	98	3
LP Granary SW	7,66	121	4	8,52	106	2
-X- CV% REP	6,60	3,8	10	8,14	2,8	5
LSDPROBF1	0,38	.0001		0,42	.0001	

Relativtal anges ej för ett försök. För två försök är jämförelsen ganska osäker.

Tabell 4. Sortegenskaper i svampbehandlade led i vårvete under åren 2006 - 2010

Sort	Vattenhalt %	Stråstyrka 0-100*	Strå-längd cm	Mogn. dagar **	Liter-vikt g	Tusen-kornv. g	Stärkelse % av ts	Protein % av ts	Falltal
SW Vinjett	19,3	73	90	115	781	39,9	69,3	13,9	218
DSP Quarna SSd	0,1	2	-5	0	11	2,4	-2,2	2,2	68
IGP Triso SSd	1,0	1	-1	1	16	0,8	-0,5	0,2	4
SW Diskett	0,3	5	-2	2	12	0,7	0	-0,1	60
SW 45544 Sonett	-0,6	5	-3	2	7	0,8	-0,6	0	-15
LP Zircon SW	1,8	12	-9	5	10	5,9	1,6	-0,5	116
LP Granary SW	2,4	2	-5	5	2	5,5	0,5	-0,3	8
-X- CV% REP	20	77	86	117	789	42,2	69,1	14,1	252
LSDPROBF1	1,1	11	4	2	10	2,1	1,0	0,4	121

Sortegenskaper för Vinjett. Övriga med avvikelse från Vinjett, med minus för mindre.

*) 100 betyder helt upprätt bestånd.

**) Plus betyder senare mognad.

Tabell 5. Sjukdomskänslighet i obehandlade led jämfört med Vinjett

Sort	Mjöldagg % i obeh. led		Brunrost % i obeh. led		Septoria % i obeh. led		Bladfläck % i obeh. led	
	2010	2006-2010	2010	2006-2010	2010	2006-2010	2010	2006-2010
SW Vinjett	Inga	6	Inga	1	Inga	7	Inga	0
DSP Quarna SSd	grader- bara	-2	grader- bara	0	grader- bara	0	grader- bara	0
IGP Triso SSd	bara	-1	bara	2	bara	-2	bara	2
SW Diskett	angrepp	-1	angrepp	0	angrepp	-2	angrepp	1
SW 45544 Sonett	2010		2010	0	2010	-3	2010	1
LP Zircon SW		5		1		-3		0
LP Granary SW		-2				-4		0
-X- CV% REP		5		2		5		1
LSDPROBF1		5		3		4		2

Värdena anger procent angrepp på den gröna bladytan hos Vinjett. För övriga avvikelse från Vinjett. Under 2006 graderades ingen Septoria och Bladfläcksjuka i vårvete.

Beskrivning av de olika sorterna

SW Vinjett från SW-Seed är mätarsort med god bakkingskvalitet, men inte riktigt i nivå med den tidigare mätaren, Dragon. Den har hög avkastning, bra falltal, hög proteinhalt. Strået är ganska långt och styvt medan känsligheten för mjöldagg är låg och känslighet för septoria (svartpricksjuka) hög vilket visade sig 2007 då svampbehandlingen gav stor skördeökning.

DSP Quarna är en sort från Scandinavian Seed med mycket hög proteinhalt och bra falltal. Avkastningen sämre än Vinjetts, men förhoppningsvis kan detta bli ett mycket bra kvalitetsvete. Kortare styvare strå. Sjukdomsgraderingarna är ungefär som hos Vinjett.

IGP Triso från Scandinavian Seed har god bakkingskvalitet. Avkastningen är något lägre jämfört med Vinjett, dock inte i år. Strået är lika långt. Volymvikt, tusenkornvikt och falltal är något högre. Känslighet för sjukdomar något högre än hos Vinjett. Den svarar normalt bra på en svampbehandling, särskilt 2007 och skörden ökar ungefär som hos Vinjett.

SW 45456 Diskett är ett ny sort från SW-Seed med högre skörd och bra falltal. Något styvare strå och senare.

SW 45544, Sonett, är en ny sort från SW-Seed med högre avkastning. Den har provats under tre år och har fungerat särskilt bra på lättare jord i Kristianstadsområdet. Något kortare, styvare strån, senare.

LP Zircon är en ny sort från SW-Seed som provats under tre år med hög avkastning särskilt 2010. Känsligare för mjöldagg och ger också stor skördeökning för svampbehandling. Kortare mycket styvt strå och mycket sen men hög stärkelsehalt.

LP Granary är en ny sort från SW-Seed som provats under 2 år. Den har givit mycket hög skörd, särskilt på Söderslätt. Verkar ha ganska bra motståndskraft mot sjukdomar. Kortare strå och sen mognad.

Övriga sorter endast provade under ett år.

Under året provades dessutom sorten Quarna med normala 525 grobara kärnor/m² samt med 700. Vi kan konstatera att skörden blev i princip lika för båda utsädesmängderna.